

EURONOVINKY

OBCHODNÁ AKADEMIA LUČENEC

16.11.2015

Číslo 2

Euronovinky sú vydané žiakmi Obchodnej akadémie v Lučenci v súvislosti so zapojením sa do súťaže Euroscola 2016.

Skype diskusia

Na stranách 1 - 4 sa dočítate podrobnosti o skype diskusii s europoslankyňou Monikou Flašíkovou-Beňovou na tému „Ako by mala Európska únia a osobitne Európsky parlament pristupovať k riešeniu prívahu utečencov z krízových oblastí?“

Diskusia s poslancom Európskeho parlamentu

Na stranách 5 - 8 sa dočítate viac o skype diskusii s europoslancom Vladimírom Maňkom na tému „migračná kríza“, no aj na iné zaujímavé témy.

Diskusia s podprededom NR SR

Prepis diskusie s Jánom Figeľom, podprededom NR SR na tému „migračná kríza“ nájdete na stranách 8 – 9.

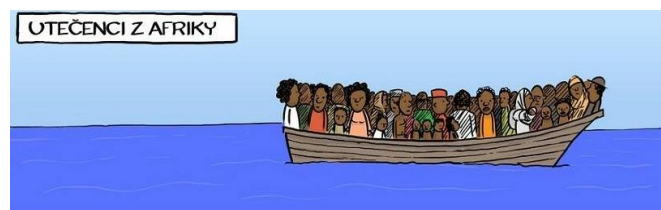
Diskusia s političkou

Prepis diskusie s političkou, ktorá zastupuje Slovenskú republiku priamo v Bruseli Katarínou Nevedňalovou na tému „Ako môže našej krajine pomôcť Predsedníctvo v Európskej únii?“

Viac na stranách 9 - 12

„MIGRAČNÁ KRÍZA“ –

HORÚCA TÉMA V EURÓPSKEJ ÚNII

V súvislosti s aktuálnou témou, ktorá rezonuje v Európskej únii sme zorganizovali v rámci súťaže Euroscola 2016 niekoľko podujatí, kde sme sa snažili zistiť názory politikov na tému „Ako by mala Európska únia a osobitne Európsky parlament pristupovať k riešeniu prívahu utečencov z krízových oblastí?“

Oslovili sme do diskusie viaceré osobnosti súčasnej politiky a ich názory na tému migračná kríza Vám prinášame v nasledujúcich článkoch. S politikmi diskutovali žiaci druhých ročníkov Obchodnej akadémie v Lučenci.

SKYPE DISKUSIA S MONIKOU FLAŠÍKOVOU – BEŇOVOU

V súvislosti s témou „migračnej krízy“ sme si dovolili osloviť aj našu zástupkyňu priamo v inštitúcii, ktorá ovplyvňuje chod dejín a má moc ovplyvňovať situáciu s vojnovými utečencami.

Po nadviazaní komunikácie nás pani poslankyňa oboznámila s aktuálnymi postojmi EÚ a porozprávala nám o možnostiach a kompetenciách EP ohľadom témy „utečenci“. Upozornila nás na to, že EÚ, ani EP nemajú možnosť situáciu s migrantmi radikálne riešiť, môžu pripravovať len odporúčania a prijať opatrenia, EP nedáva priamo návrhy zákonov. Legislatívne návrhy robí Európska komisia. Zástupca SR v EK je eurokomisár pre energetiku pán Maroš Ševčovič. Oblasť azylovej politiky má na starosti eurokomisár z Grécka a tiež pani Viera Jourová z ČR. Spomínaní ľudia majú vo svojich rukách návrhy. Hlasujú v súlade s Lisabonskou zmluvou o azylovej a imigračnej politike. Ide o väčšinové hlasovanie. Keď sa hlasovalo o kvótach, čiže prerozdelení migrantov z dôvodov potreby vybavenia azylového procesu hlasovalo

z 28 zástupcov krajín EÚ za prerozdelenie 23 krajín, 4 boli proti a 1 krajina sa zdržala hlasovania. Demokratickým hlasovaním boli teda kvóty schválené. Návrh na riešenie utečeneckej krízy je už v rukách štátov, ktoré sa snažia riešiť situáciu ako môžu. EÚ nemá ani vojsko, ani policajtov, napr. krajiny ako Veľká Británia a Írsko nemôžu použiť pre riešenie krízy svoje loďstvo.

Pani Flašíková-Beňová pokračovala vo svojom rozprávaní na tému „HOT SPOTS“ – záchytné tábory pre utečencov, kde čakajú na premiestnenie do ďalších krajín. Množstvo utečeneckých táborov je v Turecku, Jordánsku a Libanone. Snažila sa nám na základe príkladu ukázať, aké obrovské množstvá utečencov sa dostávajú do týchto krajín v porovnaní s krajinami EÚ. V Jordánsku, ktoré má 6,5 mil. obyvateľov majú 1 mil. utečencov. V Turecku majú 40 mil. obyvateľov a 4 mil. (10 %) utečencov v Libanone je to 25 % utečencov v pomere k domácomu obyvateľstvu. Do EÚ prichádza v porovnaní s domácim obyvateľstvom len 0,11 % utečencov. EÚ sa stáva útočiskom týchto ľudí. Europoslanci nemajú kompetencie rozhodovať, ale napomínať, upozorňovať na problémy a ponúkať riešenia, snažia sa navštevovať utečenecké tábory, aby vedeli objektívne posúdiť situáciu. V táboroch pre 500 utečencov sa tlačí okolo 2.000 ľudí, v horúčavách migrantov polievajú studenou vodou, aby nedošlo k prehriatiu organizmu...

Ženevská konvencia hovorí o tom, že musíme vytvoriť azylový priestor pre ľudí, ktorí sú v ohrození života. Európska únia momentálne neprijíma ekonomických migrantov. Tento problém tu však bol už skôr, nie len teraz. Na Slovensko migranti nemajú záujem prísť, cez územie Maďarskej republiky len utekajú. Prečo utekajú ďalej? Lebo tam už majú zázemie, sú tam moslimské komunity.

Najcitlivejšou otázkou sú povinné kvóty. V Grécku je odhadom 20.000 utečencov, v Taliansku 30.000 utečencov, v Maďarsku 100.000 utečencov, v Chorvátsku okolo 90.000 utečencov. Čo pre nás znamenajú povinné kvóty? Úlohou štátov, ktoré majú stanovenú povinnú kvótu na prijatie utečencov je pomôcť krajinám cez ktoré utečenci migrujú s vybavením azylového konania. Je potrebné im brať odtlačky prstov, mená...,

adresy..., je potrebné overovať totožnosť a pôvod jednotlivých migrantov.

Slovenská republika dostala pridelených v rámci prerozdelenia 1.500 osôb, ktorým má v priebehu nasledujúcich troch rokov vybaviť azylovú procedúru. Ročne by to malo byť približne 500 osôb, ktorí u nás absolvujú azylový proces. Ak nebudú pri vybavení azylu úspešní, sú vrátení späť do krajín odkiaľ k nám migrovali (kde prekročili hranice EÚ) ako je Grécko, Taliansko, Maďarsko.

Európska únia vyčlenila peniaze pre zamestnancov ministerstva vnútra na azylovú politiku, aj pre samotných utečencov napr. na stravu 3 x denne, bez toho, aby bol zaťažený štátny rozpočet krajiny, kde boli utečenci prerozdelení na základe kvót.

Slovenská republika bola proti povinným kvótam, predseda vlády SR pripravil podanie na Súdny dvor EÚ. V podaní uvádza ako dôvod nesúhlasu Slovenskej republiky s povinnými kvótami, že ak žiadateľov o azyl premiestnia bez jeho súhlasu, kde sa mu nebude páčiť, môžu našu krajinu azyľanti žalovať na Európskom súdnom dvore. Podľa pani poslankyne nie je pravda, že by týmto názorom na povinné kvóty strácala Slovenská republika na dobrom mene v EÚ.

Pani Flašíková-Beňová hovorila ďalej o Ženevskej konvencii a o Dublinskom dohovore, ktorý stanovuje, ktorá krajina má vybaviť azylovú procedúru, z dôvodu krízy sa robia momentálne výnimky z tohto dohovoru. Mnohé krajiny opäť uplatňujú kontroly aj na „šengenských“ hraniciach, v rámci „šengenského“ priestoru.

Pani europoslankyňa hovorila o tom, že práve v deň nášho rozhovoru má do EP prísť kancelárka Angela Merkelová a Francois Hollande informovať poslancov EP o súčasnom stave krízy s migrantmi.

Po tejto pútavej prednáške sme pokračovali diskusiou.

Otázka: Ako dopadli rokovania ohľadom vylúčenia strany Smer – SD z frakcie socialistov? Vylúčia Smer, alebo mu pozastavia mu členstvo vo frakcii?

Odpoveď: O vylúčení, resp. pozastavení členstva ešte nebolo definitívne rozhodnuté. O takýchto veciach sa rokuje..., ešte sa uvidí. Nebude to mať však dopad na Slovenskú republiku, veď v budúcom roku budeme dokonca aj predsedníckou krajinou EÚ.

Otázka: Môžu sa medzi utečencami nachádzať aj teroristi?

Odpoveď: Toto nie je ľahko odhaliteľné. Islamský štát vydáva poplašné správy, že medzi utečencami sú teroristi „Džihádisti“, aby ľudí v EÚ zastrašil. Teroristi spáchali napr. útok na karikatúrny časopis v Paríži – bol to protiislamský časopis. Útočníci tam prišli a zastreli 13 zamestnancov, aj keď útočníci boli ľudia, ktorí sa narodili už vo Francúzsku, absolvovali francúzske školy, boli francúzski občania a aj tak spáchali takýto hrozný čin.

Sloboda médií by asi tiež mala byť upravená. Veď keby nejaký časopis u nás zosmiešňoval katolíkov, resp. katolícke symboly, tiež by sa možno našiel niekto, kto by proti tomu zaútočil... Zosmiešňovať náboženské symboly nie je správne, toto nie je mediálna sloboda.

Migranti sú rôzni, pani kancelárka Merkelová sa ich snaží posunúť ďalej, do krajín, ktoré ich môžu prijať. Mnohí cestujú z krajín ako je Afganistan, Pakistan, majú falošné pasy..., mnohých ani nestihli v Maďarsku preveriť a pokračovali ďalej na ceste po EÚ. Množstvo týchto ľudí je na cestách celé mesiace, snažia sa niekam dostať, pešo kráčajú..., chcú sa dostať niekam, kde ich príjmu a pomôžu im. Prezident Maďarskej republiky Viktor Orbán a kancelárka Angela Merkelová sa dohodli, že Nemecko utečencov prijme, lebo s tým má skúsenosti, môžu ich prijať, vybaviť im azylový proces, chceli tým upokojiť situáciu s migrantmi.

Otázka: Prechádzajú utečenci nejakými zdravotnými prehliadkami?

Odpoveď: V iných krajinách EÚ trvá azylový proces približne pol roka. V Slovenskej republike je dĺžka azylového procesu zatiaľ 3 mesiace, má sa to však zjednotiť. V EÚ existuje organizácia FRONTEX, ktorá zisťuje relevantné údaje o utečencoch, vykonáva lekárske kontroly, ktoré

budú povinné u všetkých utečencov a budú financované z rozpočtu EÚ. Grécky komisár, ktorý bol zodpovedný za financovanie potravinových dávok pre migrantov sa údajne ešte nebol osobne pozrieť v Turecku. Preto im údajne EÚ krátila financie na potravinové dávky pre migrantov umiestnených v záchytných táboroch a tak sa migranti pohli ďalej z Turecka. Dostávali síce pomoc aj z OSN a EÚ, ale zrejme nebola dostačujúca. Takto isto nastal prívlev utečencov aj z oblastí Jordánska, Libanonu a v rámci EÚ. Vláda SR poslala 600.000 eur na potravinovú pomoc mimo územia EÚ a Európska únia zvýšila príspevky pre Frontex o 20 mil. eur, aby sa migranti, ktorí nebudú úspešní pri vybavovaní azylového procesu mohli vrátiť späť do záchytných táborov.

U nás v Gabčíkovej je momentálne okolo 400 migrantov, ktorí neovládajú náš jazyk, nemajú tu zázemie, žiadne komunity, kde by sa mohli začleniť. Chcú preto pokračovať na svojej ceste ďalej, ku komunitám, ktoré ich prijmu medzi seba. Na Slovensku im len pomôžeme vybaviť azylovú procedúru a budú pokračovať na svojej ceste ďalej, neplánujú u nás zostať. Určite nie ani kvôli sociálnym dávkam, ktoré by sme im poskytli, v iných krajinách sú vyššie. Nie je potrebné túto situáciu u nás vidieť dramaticky.

Otázka: Ako ja ako žiak strednej školy môžem konkrétne pomôcť migrantom?

Odpoveď: U nás je nanajvýš potrebné snáď zorganizovať nejakú zbierku, ale migranti u nás v podstate všetko potrebné majú, dostanú..., či už jedlo, hygienické potreby, oblečenie. Väčšinou sú v záchytných táboroch umiestňovaní napr. otcovia a synovia a osobitne potom matky a dcéry. Vy môžete pomôcť hlavne tým, že ich

príjmete. Sú to ľudia v ťažkej situácii. My si vojnu u nás nemôžeme pamätať, ale starí rodičia možno áno...

Otázka: Ako si predstavujete vzdelávanie migrujúcich detí ?

Odpoveď: Niektoré deti vedia francúzsky, anglicky, niektoré nemecky. Keďže u nás neplánujú zostať, neučia sa po slovensky, nezaraďujú sa u nás do vzdelávacieho procesu, len čakajú na vybavenie azylu.

Otázka: Údajne sa v niektorých krajinách EÚ vytvárajú tzv. „getá“, kde sa zhromažďujú komunity migrantov, ktorí sa nemajú záujem ani naučiť jazyk krajiny v ktorej žijú, bojí sa tam ísť aj polícia. Je to pravda?

Odpoveď: Áno, v Paríži existujú sídliská, kde sú tzv. „getá“ tvorené z migrantov. Chyba tu nastala už v 70-tych rokoch 20. storočia, keď tieto oddelené sídliská vznikli. Migranti neboli prijatí, ale boli úmyselne umiestňovaní do takýchto izolovaných častí mesta. Je to však problém samotnej krajiny a EÚ do takýchto vecí nemôže vstupovať. Nie je to problém, ktorý by vznikol momentálne teraz. Vo Francúzsku je tento problém najvypuklejší. V Nemecku napríklad majú migranti vytvorené už aj vlastné vzdelávacie inštitúcie, školy, kde sa vzdelávajú v ich rodnom jazyku. Majú tam napr. „turecké„ školy. Nemusíme vždy hľadať len na negatívne prípady, ale hľadať aj tie pozitívne.

Otázka: Kvóta, ktorá bola určená pre Slovensko je momentálne 1.500 migrantov, ktorým by sme mali u nás prejsť azylovým procesom. Čo potom? Budú sa neskôr kvóty zvyšovať?

Odpoveď: Skutočne tu ide len o vybavenie azylového procesu, potom môžu migranti pokračovať vo svojej ceste ďalej, s veľkou pravdepodobnosťou opustia územie Slovenska.

Otázka: Myslíte si, že bude prívalová vlna utečencov ešte silnejšia? O rok, o dva roky?

Odpoveď: Toto sa nedá povedať. Migranti sú prísne kontrolovaní a posudzovaní. Či sa jedná o ekonomického migranta alebo vojnového migranta. Azylová politika u nás je prísna a okrem

toho sa ich my Slováci bojíme. Reálne nám hrozí aj príval utečencov z Ukrajiny.

Otázka: Pani Angela Merkelová sa snažila nasmerovať množstvo migrantov práve do Nemecka, ktoré by ich malo prijať. Napriek tomu, že to myslí dobre, sú v Nemecku proti nej robené mnohé protesty, podpaľujú im ubytovne a podobne. Čo na to hovoríte?

Odpoveď: Upokojí sa to, aj v SR boli demonštrácie a protesty sa situácia postupne upokojí, keď sa ľuďom vysvetlí, že migranti naozaj len územím Slovenska prejdú, vybaví si azylové procedúry a budú pokračovať ďalej.

Otázka: Kde by mali prichádzajúci migranti pracovať, keď u nás nemajú ani domáci obyvatelia dostatok voľných pracovných miest?

Odpoveď: U nás sa zdržia len 3 mesiace, takže za ten čas pracovať nebudú nikde. Keď budú pokračovať napr. do Nemecka, kde je voľných pracovných miest oveľa viac..., keďže migranti u nich tvoria len cca 1 % populácie, majú šancu sa zamestnať. Je to veľká a ekonomicky silná krajina.

Pani poslankyni chceme veľmi pekne poďakovať za jej čas a za to, že nám priniesla informácie z „prvej ruky“ o utečeneckej kríze v Európe.

SKYPE DISKUSIA S VLADIMÍROM MAŇKOM

Dňa 21.10.2015 sa nám podarilo nadviazať skype komunikáciu s poslancom Európskeho parlamentu Vladimírom Maňkom. Náš zástupca v parlamente prijal našu ponuku na diskusiu na tému „Migračná kríza v Európe“.

Hneď v úvode diskusie sme sa začali venovať téme „migranti“. Pán poslanec označil tému migračnej krízy za najpálčivejšiu a za jednu z najväčších výziev za posledných 100 rokov. Hovoril o tom, že ekonomických migrantov v Slovenskej republike prijímame bez obmedzení v malej miere z vlastného rozhodnutia, ak hľadajú prácu. Nikto nám neprikazuje, či ich musíme alebo nemusíme prijať. Dozvedeli sme sa, že europoslanci už dlhšiu dobu avizovali a „tlačili“ EÚ, aby zvýšila podporu agentúre FRONTEX, ktorá monitoruje a chráni hranice. Mali nízky rozpočet, nemohli prijímať migrantov, vracali ich späť. Podpora Frontexu sa výrazne zvýšila až po tom, čo sa utopilo 1.700 ľudí v priebehu niekoľkých mesiacov. Rozpočet Frontexu bol zvýšený na trojnásobok.

Niektorí migranti utekajú z dôvodu, že si chcú privyrobiť..., niektoré rodiny majú 10-12 detí a niektoré z nich potom posielajú do zahraničia, aby zabezpečili rodinu po finančnej stránke. Dnes sa tento druh migrantov mieša s ľuďmi, ktorí utekajú pred vojnou. Týchto skutočne nemôžeme poslať späť. Je ich veľa, no nemôžeme ich vrátiť do krajín, kde sú ohrození na živote.

Premiéri krajín EÚ tlačili na to, aby sa migranti prerozdělili medzi jednotlivé krajiny na základe stanovených kvót. Aj keď nám budú stanovené kvóty, my nemôžeme udržať migrantov „na silu“ na Slovensku. Mohli by nás za to žalovať na Európskom súdnom dvore a súd by sme prehrali. Nie je dôležité riešiť povinné kvóty, ale riešiť situáciu v krajinách, kde je vojna, alebo krízový stav, v Líbii, Sírrii, aby ľudia nemali dôvod utekať. Najviac na tom zarábajú len „pašeráci ľudí“, zarábajú obrovské peniaze za prevádzanie ľudí, viac než za drogovú nelegálnu činnosť. Polícia má za úlohu rozložiť tieto pašerácke gangy, no je to dlhodobý proces. Ani v Bruseli nemajú poslanci

aktuálne informácie o tom, či je polícia úspešná v boji proti týmto prevádzacím gangom. Až 70 % Slovákov je vystrašených hlavne z dôvodu, že nevidíme riešenie tejto situácie.

V niektorých krajinách, ako je napríklad Taliansko a Grécko sa zriaďujú „HOT SPOTS“ – tábory pre utečencov. V Taliansku bolo zriadených 5 táborov a v Grécku 4 tábory, kde sa umiestňujú migranti. Riešenie pán Maňka vidí v tom, aby sa vytvárali v krajinách odkiaľ migranti utekajú bezpečné tábory (miesta), aby ľudia nemuseli odtiaľ utekať, ale v bezpečí tam mohli žiť.

V EÚ sa momentálne miešajú ekonomickí a vojnoví migranti. Európski poslanci žiadajú vlády jednotlivých krajín, aby ekonomických migrantov vracali do domovských krajín čím skôr. Toto sa však nedá dosiahnuť za 1 mesiac, ani za 1 rok..., bude to dlhšie obdobie.

O Slovenskej republike sa častokrát hovorí ako o nesolidárnej krajine, ale aj my pomáhame pri riešení krízy, či už tým, že poskytujeme naše policajné zložky na ochranu maďarských hraníc. SR poskytla 21 miliónov eur na pomoc. Pán poslanec nám o svojich skúsenostiach z Podpolianskych strojární, keď ešte bola nižšia miera nezamestnanosti a mali nedostatok zväčšov, potrebovali ich „pritiahnuť“ z Ukrajiny. Hovoril nám o dvoch možnostiach, ako zabezpečiť nových zamestnancov a to: 1. možnosť je, aby sa v SR rodilo viac detí a vychováme si nových vlastných kvalitných zamestnancov, ale to vyžaduje podporu rodiny. Rozprával nám o svojich skúsenostiach z primátorovania vo Zvolene, kedy chceli poslanci zrušiť aj posledné detské jasle v meste a on toto ich rozhodnutie vetoval. Ak sa pôrodnosť nezlepší, nebude mať kto robiť na naše dôchodky.

2. možnosť je tá, že budú musieť prísť ľudia z „vonku“ z Ruska, z Ukrajiny. Pán poslanec nám rozprával o tzv. „modrej karte“, ktorá môže byť udelená ľuďom, ktorí by mali záujem pracovať v zahraničí a my si z držiteľov modrej karty môžeme vyberať vhodných kandidátov, ktorí dostanú možnosť pracovať na 2 roky, ak potrebujeme, tak sa ich pobyt môže predĺžiť. Tým, že vzdelaných ľudí z ekonomickejšie slabších

krajín budeme prijímať k nám však vôbec nepomôžeme ekonomike ich domovských krajín. Ak im emigrujú odborníci, šikovní ľudia, ich ekonomika nebude môcť napredovať.

Náš rozhovor sa ďalej posunul do vzájomnej diskusie. Žiaci kládli pánovi Maňkovi otázky z rôznych oblastí jeho činnosti.

Otázka: Môže ruská vojenská pomoc pomôcť vyriešiť krízu v Sírii?

Odpoveď: V Sírii je diktátor, takýto štýl pomoci tu nepomôže. V prvom rade je potrebné bojovať proti Islamskému štátu, kde sa ešte v dnešnej dobe stínajú ľuďom hlavy, ničia pamiatky svetového kultúrneho dedičstva. Štát nesmie vraždiť vlastných ľudí... Mali by sme sa spojiť v boji proti Islamskému štátu. Zo skúseností v Líbii, kde bol zvrhnutý diktátor a teraz tam chce vládnuť až 10 skupín, nemajú korektného vodcu. Je to ešte horšie, ako keď vládol diktátor. Rusko nemôže byť pri riešení tejto situácie samo, ale mali by sme sa spojiť a dosiahnuť to, aby v tejto krajine mohli byť slobodné voľby, aby bol zvolený vodca, s ktorým sa bude dať vyjednávať.

Otázka: Kedy sa podľa vás skončí tento prívál imigrantov?

Odpoveď: Za rok to nebude. Napríklad v Eritrei vládne už 22 rokov vládca – diktátor. Mladí ľudia narukujú do armády na 7-17 mesiacov a nútia ich tam zotrvať niekoľko rokov. Ak chcú z armády vystúpiť, tak ich zastrelia.

Otázka: Môže Junkerov plán výstavbe diaľnic v SR?

Odpoveď: Áno, EÚ poskytuje záruky na pokrokové investície a inovácie v oblasti energetiky a cestnej infraštruktúry. EÚ momentálne investuje cca o 15 % menej ako pred finančnou krízou, zaujímavosťou je, že USA investuje približne taký istý objem peňazí ako pred krízou.

Keď som bol predsedom BBSK vzali sme si úver z Európskej banky 5 miliónov eur z ktorých sme následne zateplovali školy. V priebehu niekoľkých rokov sa nám táto investícia vrátila. 1 milión eur nám bol odpustený z dlhu za korektný priebeh

a realizáciu projektov. Na základe zateplenia sme ušetrili na kúrení, mohli sme splácať úvery, bola to rýchlo návratná investícia. Vytvorili sa pracovné miesta pri zateplovaní objektov... Len Junkerov plán však nestačí, potrebujeme aj peniaze z eurofondov. Na Slovensku sa z podpory EÚ vytvorilo až 170.000 pracovných miest. Z eurofondov nám je preplatená celá výška projektovaných projektov, z toho DPH nám ostáva v štátnom rozpočte. To znamená, že z jedného preinvestovaného eura nám ostáva 0,20 €. Rezervy máme v daňových únikoch. Každoročne máme daňové úniky cca 2.000 eur na jedného občana štátu za rok. Ak by sme dokázali zabrániť daňovým únikom, ak by sme zachytili tieto prostriedky, bola by to obrovská masa peňazí. Preto je dôležité zdaňovať zisky podnikov v krajine kde firmy pôsobia. Nedovoliť otvárať tzv. „schránkové firmy“ v daňových rajoch, kde firmy prelievajú peniaze, ktoré mohli byť zdanené u nás.

Otázka: Od Zvolena po Lučenec sa buduje rýchlostná cesta – použijú sa na ňu prostriedky z Junkerovho plánu alebo sa plánuje využiť aj financovanie prostredníctvom PPP projektov?

Odpoveď: Ak štát nemá peniaze, nie je zlé sa spojiť s podnikateľskými subjektmi, ktoré chcú investovať. Napríklad aj Tomáš Baťa vymyslel prepojenie Brno – Bratislava – Lučenec – Užhorod. Lučencu by to určite pomohlo, napomohlo by to určite prílevu investorov.

Otázka: Pán Maňka, plánujete ešte v najbližšom volebnom období kandidovať opäť na post predsedu BBSK?

Odpoveď: Nechcel som kandidovať na župana, ale dostal som za úlohu ozdraviť financie v banskobystričkom samosprávnom kraji. Bolo tam množstvo káz – napr. v Detve – Piešti – kde bol pôvodne spor o úhradu 300.000,- SKK, cca 10.000 eur a po súdnych ťahaniciach by bol BBSK prišiel o 18 mil. eur, nakoľko prehralo súdny spor. Voči rozsudku sme sa odvolali, ďalší súd sme po 3 rokoch boja vyhrali a nemuseli sme vyplatiť túto neskutočnú kopu peňazí.

S Patrikom Hermanom sme založili nadáciu „Štvorlístok deťom“ pre pomoc deťom so sociálne

slabých rodín. Neprajníci chceli túto našu organizáciu zlikvidovať, tak nás aj s p. Hermanom očiernili. Kto má peniaze, má aj moc ovplyvniť verejnú mienku a poškodiť aj meno poctivých ľudí.

Stalo sa mi tiež, že po spomínanom vyhranom súde o 18 mil. eur mi vykradli dom a spôsobili v ňom množstvo škôd, aby ma postrašili a dali mi príučku. Smutné je, že 5,6 mil. eur, ktoré som „vybojoval“ pre BBSK a ktoré už zo spomínaného sporu boli uhradené a mali sa vrátiť späť do rozpočtu BBSK im p. Kotleba v priebehu prvých 3 mesiacov svojho úradovania v pozícii župana odpuštil.

V priebehu môjho pôsobenia na pozícii predsedu BBSK som nepoberal žiaden plat a dokonca aj PHM do auta a telefón som si platil z vlastného vrecka. Médiá aj toto „očiernili“, že to nebola pravda... V rámci vášho kraja sa prichádza o množstvo nových možností, keďže sa nečerpajú eurofondy.

Keď som bol primátorom Zvolena, budovalo sa tam, investovalo sa, znížili sa dlhy, mesto rástlo.

Otázka: Od roku 1999 - 2004 bol vo Zvolene primátorom. Ako ste dokázali to, že sa Zvolen pod Vaším vedením stalo 2. najlepšie hospodáriacim mestom v SR?

Odpoveď: Základ bol v tom, že sme boli transparentní. Riešili sme napríklad energie – zatepľovali sme bytovky a ušetrili sme na energiách. Bola to jedna z najrýchlejších návratných investícií. Vo Zvolene sme vybudovali najrýchlejšiu internetovú sieť v SR – optickú sieť, po celom Zvolene. Využili sme situáciu. Vždy keď niekto robil vo Zvolene výkopové práce, zaviazali sme ho, aby sme mohli do výkopu položiť aj optický kábel na vysokorýchlostný internet.

Keď sa firma Continental rozhodovala, kde otvorí svoju pobočku v rámci SR, aj Zvolen mal záujem o tohto investora. Oplatilo sa. Nemali sme síce najvýhodnejšiu ponuku pre investora, ale manažment firmy sa vyjadril, že cez všetky možné prekážky pri investícii ich presvedčil o investovaní vo Zvolene náš entuziazmus a naše odhodlanie. Mal som okolo seba tím mladých, šikovných, nadšených ľudí, ktorí mi pomáhali

získať a presvedčiť investora. Aj vám radím, ak sa budete v budúcnosti uchádzať napríklad o zamestnanie, buďte zapálení a aktívni. Keď som potom odchádzal do Európskeho parlamentu bolo mi smutno. Ak máte okolo seba dobrých ľudí, ide to a nechce sa vám odísť. Pri najbližších voľbách je určite potrebné napraviť chybu.

Otázka: Vytvorí dohody o obchodovaní s USA viac pracovných miest ako zrušia?

Odpoveď: Momentálne dohody ktoré platia pre obchodovanie s USA nám skôr obmedzujú vývoz. Sú stanovené veľmi prísne pravidlá, ktoré musí firma pri vývoze spĺňať, hlavne normy. Novou zmluvou by sa mali odstrániť staré bariéry. Ak chce napríklad firma z Novej Bane, ktorá vyrába vysokokvalitnú tepelnú izoláciu vyvážať do USA, musí si dať testovať produkt odznova v USA, čo im spôsobí navýšenie nákladov o cca 30 % oproti nákladom pre obchodovanie v EÚ. Zmluva má záujem zrušiť tieto bariéry. Viem o tom, že bola spísaná petícia proti, ktorú podpísalo až 1 mil. občanov. Boja sa toho, že investori z USA budú mať výhody oproti domácim podnikateľom. Tieto výhody oni majú už 24 rokov..., zmluva by ich práve mala rozumne upraviť. Ak by sa nám podarilo zbúrať tieto bariéry voči vývozu do USA, mal by sa podporiť vývoz áut zo Slovenska..., následne môže vzniknúť viac pracovných miest.

Otázka: Politická kariéra bol Váš nápad, alebo Vás niekto pri vstupe do politiky podporil?

Odpoveď: Po revolúcii som mal súkromnú firmu vo Zvolene. Rekonštruovali sme úspešne byty po vojakoch, riešili sme cenovo dostupné bývanie. Darilo sa mi a tak ma mestské zastupiteľstvo oslovilo, či by som nechcel kandidovať, no prehovorili ma a neľutujem. Hospodárenie vo Zvolene sme naštartovali a moji nasledovníci sa to snažia udržať. Nemrzí ma, že nie som predsedom BBSK, veď som za to funkciu ani nebral plat, verím však sa nastane zmena po voľbách. Snažím sa Slovensku pomáhať ako viem z mojej pozície EP. Vám mladým ľuďom nezazlievam, keď si budete hľadať prácu aj v zahraničí, kde nazbierate skúsenosti, no vráťte sa a zúročte ich na Slovensku.

Touto otázkou sme debatu ukončili a poďakovali sme sa pánovi Maňkovi za zaujímavú dikusiu.

DISKUSIA PODPRESEDOM NR SR JÁNOM FIGEĽOM

Dňa 26.októbra 2015 sa uskutočnila v priestoroch Strednej zdravotníckej školy v Lučenci diskusia s Dr.h.c. Ing. Jánom Figeľom, podpredsedom NR SR. Diskusie sa zúčastnili aj žiaci našej školy v rámci projektu Euroscola 2016. Diskutovali sme na aktuálnu tému „migračná kríza“.

Pán Figeľ ďalej zdôraznil, že je dôležité aby sa mladí ľudia vzdelávali a aby školstvo formovalo ľudí pripravených pre zodpovednosť v rozhodovaní, správaní, aby sme vniesli do života viac ľudskosti a solidarity, lebo tak môžeme vytvárať lepšie 21.storočie. Poukázal na to, že európske dejiny vždy boli a sú plné konfliktov a o tom, či prevládne mier alebo vojna v 21.storočí rozhoduje naše správanie a rozhodovanie. Povzbudil všetkých žiakov, že je nevyhnutné aby mladí ľudia boli aktívni a vyjadrovali svoje názory. Nie je dobré odovzdávať zodpovednosť najedného človeka, ale hľadať vlastnú, spoločnú cestu. Mladí ľudia by sa mali zaujímať o štát a mať o tom vedomosti, aby si vedeli vytvárať vlastné názory. Taktiež zdôraznil, aby sme druhých ľudí vnímali srdcom, lebo sme “jedna veľká rodina”. Človek môže byť šťastným, ak robí aj druhého človeka šťastným. Poznamenal, že “Kazdý z nás potrebuje niekoho, aby poznal seba samého”. Druhého človeka by sme nemali vnímať

ako problém, a musíme rozlišovať ľudí, nesúdiť podľa predsudkov, pretože nie všetci sú rovnakí.

Tiež nám vysvetlil, že v rámci Európskej únie máme zaväzujúcu povinnosť chrániť ohrozených ľudí, pomáhať im. Je nevyhnutné uvedomiť si že deliaca čiara nie je medzi národnosťami či náboženstvami ale v nás, ako vnímame ostatných. Tá čiara sa musí posúvať, aby sme budovali lepší svet. Migrácia vždy existovala vo svete z rôznych dôvodov – či už kvôli tomu že ľudia hľadali lepší život, alebo z dôvodu ohrozenia života. Prichádzajú aj “ekonomickí migranti”, no krajina sa môže rozhodnúť či ich prijme alebo nie. Krajina musí rozlíšiť, či môžu byť migrant aj nebezpeční. Vysvetlil nám že kríza s migrantami v dnešnej dobe trvá dlho, no aj bude pretrvávať dlho, lebo vo svete je hlboká kríza vo všeobecnosti. Zdôraznil, že kríza s migrantmi zasahuje do politiky a “vyskúša” Európsku úniu viac než kríza s eurom. Slovensko má tiež dôležitú pozíciu pri rozhodovaní o kríze, naše rozhodnutie môže tiež ovplyvniť svet. Ako príkladu viedol, že keď sme rozhodovali o eure, bol v našom parlamente aj televízny štáb až z Japonska.

Potom nám dal p. Figeľ priestor na diskusiu.

Otázka: Prečo sa máme zaoberať s migrantami, keď my na Slovensku máme dosť svojich problémov?

P. Figeľ nám vysvetlil, že v Sýrii pretrváva genocída, prejav neľudskosti. 4 milióny Sýrčanov sa nachádza mimo svojej krajiny, bývajú v

stanoch, často v hrozných podmienkach. Preto musíme aj my pomáhať. Musíme si uvedomiť, že ak bude "horieť" blízky východ, budeme mať veľký problém aj my. Preto sa musíme podieľať aj my na riešení krízy.

Otázka: Ako je možné rozlíšiť utečencov, teda z akého dôvodu prišli?

P. Figeľ nám vysvetlil, že existujú špeciálne techniky na takéto rozlišovanie. Ale tiež priznal, že teraz je to obtiažne lebo utečencov je veľmi veľa a trvá to dlhšie kým sa dôvod preskúma. Tiež zdôraznil, že problém migrantov treba riešiť v ich krajine, lebo nie je možné prijať až take množstvo migrantov a tiež prijímaním migrantov sa nerieši hlavný problém v ich krajine. Vysvetlil nám, že Európa nie je pripravená chrániť si svoje hranice. Európa je so životnou schopnosťou ďalej, než so schopnosťou bezpečnosti a preto je dôležité pracovať a na tomto probléme.

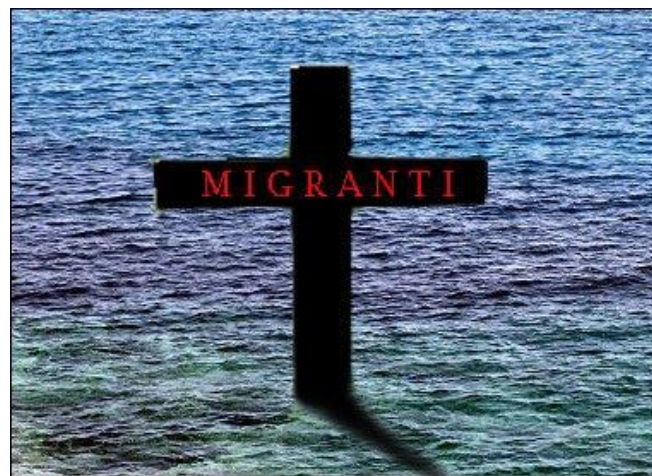
Otázka: Môže nás ovplyvniť to, že my na Slovensku a aj štáty vo V4 nechceme veľmi prijímať migrantov, tak ako napr. v Nemecku?

P. Figeľ nám vysvetlil, že V4 sa snaží hľadať spoločný postoj. Tiež zdôraznil, že nie je dobré to, že Slovensko sa chce súdiť s EÚ, pretože to môže spôsobiť nepríjemné vzťahy v rámci EÚ. Tiež vyjadril názor, že povinné kvóty nie sú dobrým riešením, lebo sa to môže zneužiť, napr. uprevádzачov. Mali by sme navrhnúť iné riešenie. Tiež by sme sa mali zaoberať ochranou hraníc, či poskytnúť prístrešie pre ľudí v núdzi. Povedal nám, že o tomto momentálne rokuje SR – aby sme realizovali pomoc spolu. Napríklad poskytnúť prístrešie v rodinách, ktoré sú ochotné takýmto spôsobom pomáhať. Tiež vyjadril, že je potrebné stabilizovať prívál utečencov. Migranti, čo odchádzajú to nemajú ľahké a tí najchudobnejší ostávajú doma v hrozných podmienkach. Povedal, že EÚ pomáhala aj predtým, no pomaly a neefektívne.

Otázka: Ak ľudia nemajú k migrantom pozitívny postoj a nechcú ich prijať, ako bude vyzeráť situácia v krajine, keď budeme musieť prijať utečencov na základe kvót?

P. Figeľ vyjadril, že niektorí ľudia možno nechcú prijať migrantov, no je veľa aj takých ktorí chcú pomáhať. Povedal nám, že sa už vytvorilo Slovenské forum pre solidaritu, kde riešia poskytovanie pomoci, prístrešia v rodinách pre migrantov a že je veľa rodín ktoré chcú pomôcť. Azylový process nezaručuje, že tu migrant budú žiť. Štát by mal vedieť rozlíšiť z akého dôvodu utečenci utekajú a či nie sú nebezpeční. Tiež zdôraznil, že SR má schopnosť pomôcť, že sa nemusíme báť, len musíme vedieť ako riešiť problém, ako pomáhať. Povzbudil nás, aby sme si skúsili predstaviť si, že se sme na ich mieste, v ich "koži". Čo keby sa to stalo nám? Nemôžeme nikdy vedieť do akej situácie sa môžeme dostať. Na záver nás povzbudil zamyslieť sa nad "zlatým pravidlom": "Robte iným to, čo chcete aby iní robili vám."

Ďakujeme, že sme sa mohli zúčastniť zaujímavej diskusie s p. Figeľom a dozvedieť sa nové informácie.

SKYPE DISKUSIA S POLITIČKOU KATARÍNOU NEVEĎALOVOU

V rámci súťaže Euroscola 2016 sme sa venovali aj veľmi aktuálnej téme „Ako môže našej krajine pomôcť Predsedníctvo v Európskej únii?“. V tejto súvislosti sme si dovolili osloviť aj našu zástupkyňu v Bruseli, ktorá sa priamo podieľa na prípravách nášho budúceho predsedníctva. Pani Neveďalová nás poinformovala o témach, ktoré si zvolila Slovenská republika za nosné témy pre

polročné predsedníctvo EÚ, ktoré nás čaká v budúcom roku.

Žiaci sa pani Neved'alovej pýtali na prínosy, ktoré by mohlo priniesť predsedníctvo našej krajiny a o možnostiach, ktoré by bolo dobré využiť v priebehu tohto polroka. Zároveň ich zaujímalo, ako sa môžu žiaci a občania zapojiť do tohto procesu.

Diskusia pokračovala na tému „migračná kríza“ o ktorej sme už diskutovali s viacerými politikmi, takže sme si mohli vypočúť ďalší zaujímavý názor na túto aktuálnu tému.

Otázka: V druhom polroku roka 2016 nás čaká Predsedníctvo EÚ. Pripravuje sa na túto skutočnosť nejakú SR?

Odpoveď: SR bude šéfovať všetkým pracovným skupinám, okrem zahraničnej politiky. Slovenská republika už teraz posilnila administratívu v Bruseli na cca 200 ľudí, ktorí sa venujú prípravám na predsedníctvo v EÚ. Momentálne sme v prípravnej fáze, finalizujú sa témy na predsedníctvo, vyberá sa logo predsedníckej krajiny..., všetko je ešte vo fáze rozhodovania.

Dnes to funguje trochu inak ako v minulosti, kedy bola každá predsednícka krajina zodpovedná za rokovania na pol roka. Dnes sú za predsedníctvo zodpovedné vždy 3 spolupracujúce krajiny a to z toho dôvodu, že legislatívny proces, aj proces rokovaní na nejakú tému je častokrát dlhší ako 6 mesiacov. Preto spolupracujú vždy 3 krajiny a o niektorých témach je potom možné rokovať aj 1,5 roka. Výber krajín je zaujímavý – jedna krajina zo severu, jedna zo stredy a ostatná z juhu EÚ – môžu to byť krajiny, ktoré už predsedali EÚ viackrát, niektoré budú predsedáť po prvýkrát, ako my. My sme začlenení do trojice krajín HOLANSKO-SLOVENSKO-MALTA. Holandsko predsedá EÚ od 1.1.2016, Slovensko od 1.7.2016 a Malta od 1.1.2017. Holandsko je silná krajina, my sme na tom o niečo horšie, no poberáme podporu z EÚ na podporu rozvoja a Malta je malý ostrovný štát.

Každá predsednícka krajina si volí nosné témy o ktorých by chcela v danom polroku predsedníctva rokovať. Slovenská republika ich má zatiaľ vybraných niekoľko. Prvou z tém je

„energetika“. Nakoľko máme aj nášho eurokomisára p. Maroša Ševčoviča ako viceprezidenta komisie pre energetiku – zbiera informácie z krajín EÚ, aj mimo EÚ, vyhodnocuje ich a pripravuje sa dohoda o spolupráci v oblasti zabezpečenia svetla, tepla, má za úmysel vytvorenie „energetickej únie“. My dovážame energiu napr. z Ruska, Ukrajiny, po uzavretí takýchto dohôd by malo byť vyjednávanie jednoduchšie, lepšie.

Ďalšou témou je „podpora mladých ľudí“ – u nás budú zasadať všetky mládežnícke fóra. Cieľom témy je podpora „TALENTOV“, prezentácia talentov mladých ľudí. Zatiaľ ešte žiadna krajina nemala takúto nosnú tému.

Jednou z pripravovaných tém je aj „digitálna agenda“. Čo je to? Prístup k internetu, portálom verejnej správy..., tiež podpora „digitálneho vzdelávania“ a „digitalizácia kultúrneho dedičstva“. Kultúrne pamiatky sa skenujú do špeciálnych súborov a ukladajú sa do digitálnej knižnice, tzv. EUROPEANY. Následne si umelecké diela môžeme pozrieť aj cez internet.

Témou predsedníctva bude pravdepodobne aj „vyrovnávanie rozdielov“ – kohézne krajiny sú podporované z EÚ – prostredníctvom kohéznych fondov.

Jednou z tém bude pravdepodobne aj „voda“ – vodné zdroje – zásoby vody – vodné elektrárne – doprava – ochrana vôd – čistenie vôd – životné prostredie. Slovenská republika má najväčšie rezervoáre pitnej vody v Európe, je to naše „biele zlato“. Budeme sa venovať boju proti znečisteniu vôd a zároveň sa budeme snažiť spropagovať naše kúpele, liečivé pramene a minerálne vody na ktoré je SR veľmi bohatá.

Pani Neved'alová nás informovala aj o predsedníctve v „Dunajskej stratégii“, kde sme sa stali minulý týždeň v Uhle predsedníckou krajinou na jeden rok. Hlavnou témou tohto predsedníctva je podpora vzdelávania, výskumu a inovácií vo vede. Oboznámila nás, že jej kolega z Bruselu sa tejto téme venuje a niekedy by sme sa s ním mohli o danej téme porozprávať a získať o dunajskej stratégii viac informácií.

Otázka: Aký bude mať predsedníctvo prínos pre občanov SR?

Odpoveď: Predsedníctvom Rade EÚ sa zviditeľníme. Budú u nás zasadať výbory, hotely budú obsadené, nielen v Bratislave, ale aj v Košiciach, Poprade, Žiline a iných mestách.

Mladí ľudia sa môžu prihlásiť na stáž do Bruselu, na ambasádu. Nie však stredoškólači, ale skôr absolventi VŠ, resp. vysokoškólači. V Bruseli ich doteraz bolo 99, momentálne je v administratíve cca 200 ľudí a v budúcom roku sa predpokladá nárast až na 250 pracovníkov.

Študenti sa môžu zapojiť do rôznych aktivít cez Juventu alebo cez Ministerstvo školstva. MŠ robí množstvo výziev, vyhlasuje granty, školenia, aktivity – tam sa môžete zapojiť. Mládežnícky konvent bude zasadať v SR a tam môžete debatovať, prezentovať sa, ukázať, čo viete. Je možné sa tam stretnúť aj s predsedom Európskeho parlamentu, aj inými významnými osobnosťami.

Otázka: Môžu sa zapojiť aj občania do predsedníctva EÚ?

Odpoveď: Áno, cez internet sa dajú zistiť informácie, kde sa môžu prezentovať, resp. reprezentovať SR.

Otázka: Aký je Váš názor na migračnú krízu?

Odpoveď: Ťažká otázka, resp. odpoveď na ňu. Pravdou je, že Šengen je ohrozený. Aj ja mám problém pri ceste do Bruselu autom, hraničné kontroly zdržujú a obmedzujú voľný pohyb občanom EÚ.

Niektoré krajiny ohrozili to, čo sa budovalo 70 rokov. Krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ musia

spĺňať náročné kritériá, množstvo podmienok, ktoré im EÚ kladie a pritom migranti sa k nám dostali bez akýchkoľvek previerok, dokladov, bez všetkého prekročili hranice EÚ. Je to nezvládnuteľná situácia hlavne pre Grécko ako hraničnú krajinu.

Nepáči sa mi princíp toho celého. Keď sme vstúpili do EÚ, ale nepatrili sme do „šengenského priestoru“ všetci sme boli na hraničných prechodoch kontrolovaní..., museli sme to rešpektovať a zrazu migrantov vpustíme len tak? Ved' nemajú ani základné povinné očkovania..., môžu k nám priniesť množstvo chorôb, voči ktorým ani my nie sme očkovaní. Je možné, že nič takéto nikdy nevznikne, no je tu aj reálna možnosť, že áno. Je tu veľmi veľa hrozieb. SR podporuje krajiny cez ktoré migranti vstupujú do EÚ, posielajú im pomoc, vojenskú, policajnú ochranu hraníc.

Bola som na návšteve v Libanone minulý týždeň, tiež v Bejrúte v utečeneckom tábore a to čo som tam videla bolo hrozné. Malé deti sa tam hrajú so zbraňami, namiesto s hračkami. Problémy je potrebné riešiť v tých krajinách, kde sú vojny, množstvo konfliktov je aj na severe Afriky.

Je potrebné robiť konferencie o mieri – robí sa ich málo – treba podporovať diskusie za okrúhlym stolom – my týmto krajinám nemôžeme jednoducho „nadiktovať“ našu demokraciu. To sa nedá. Musí to prísť postupne..., môžeme ich vzdelávať, pomáhať im, ale toto sú krajiny, kde ženy nemôžu napríklad ani voliť (chodia v burkách), netreba s nimi bojovať. Aj my sme za to zodpovední. Je potrebná podpora riešenia konfliktov v týchto krajinách, ale aj podpora ochrany našich hraníc.

Otázka: Je pravdou, že v krajinách Líbia, Sírnia, Bielorusko... sú diktátori?

Odpoveď: V krajinách ako je Kirgisko a Tadžikistan v roku 1996 ukončil prezident občiansku vojnu. Bola som tam a nie všetko je také, ako sa prezentuje v médiách. Ľudia tam nemajú elektrickú energiu (napr. len 6 hodín denne ju majú), oni ani netušia ako má „normálny“ štát fungovať, ako má vyzeráť demokracia.

Turkménsko má diktátora – tiež som tam bola – turkménski ľudia majú všetko zadarmo – byt, auto, naftu – dostávajú od štátu. Majú satelity, môžu pozeráť zahraničné programy, ale ničomu nerozumejú, lebo sú nevzdelaní v jazykoch. Zmenilo sa aspoň to, že tam pustia aj ľudí z EÚ. Ak tam idú podnikáť nejakí podnikatelia z EÚ, tak im za „odplatu“ rekonštruujú školy, pomáhajú im. Nie bombardovanie, ale pomoc potrebujú tieto krajiny! Aj členovia Islamského štátu potrebujú pomoc – vzdelávanie, učiť sa cudzie jazyky, výchovu..., nie však násilnú, majú odlišné zvyky, kultúru.

Otázka: V čom sa líši Vaša súčasná práca od práce europoslankyne?

Odpoveď: Zastupujem v Bruseli vládu SR, ako vyslanec vlády SR.

Otázka: V ktorej pozícii ste sa cítili lepšie?

Odpoveď: Všetko treba skúsiť, stále spolupracujem s ľuďmi v Európskom parlamente, komunikujem s nimi a som s prácou spokojná.

Otázka: Ako Vás vnímali v EP, ako najmladšiu europoslankyňu?

Odpoveď: Je tam množstvo ľudí, vtedy nás tam bolo 766 poslancov. Za 5 rokov môjho pôsobenia som ich ani všetkých nespoznala. Zo začiatku mali voči mne predsudky niekedy, veď som žena, z východu EÚ, ale keď zistili, že viem pracovať, tak to ustúpilo. Bolo nás tam vtedy cca 100 ľudí do 40 rokov. Je dobré, aby boli všetky generácie zastúpené v EP.

Otázka: Koľko nás asi bude stáť predsedníctvo EÚ?

Odpoveď: Podľa rozpočtu SR sa uvidí, aj tento rok už boli vyčlenené prostriedky na predsedníctvo v rozpočte. Budeme vedieť viac po schválení štátneho rozpočtu.

Otázka: Aktívne ste sa venovali aj programu pre mladých Erasmus+. Je zaujímavý tento program aj pre vysokoškolákov?

Odpoveď: Určite áno, môžete študovať v zahraničí a získať tam titul. Do zahraničia sa však môžete dostať aj ako dobrovoľníci. Na

stránke www.dobrovolnictvo.sk nájdete množstvo informácií. EÚ vám bude platiť napr. aj jednoročný pobyt, kde budete pomáhať napr. lekárom... Môj kamarát napríklad vyučoval na Kanárskych ostrovoch v školskom klube jeden rok... Nezáskate tam luxusný pobyt, ale veľmi zaujímavú skúsenosť. Môžete komunikovať v cudzích jazykoch, vyskúšať si pobyt v zahraničí tzv. „na nečisto“.

Erasmus+ je výborná skúsenosť, je super študovať v zahraničí. Aj moja sestra bola v Amerike, robila tam v svadobnom salóne, pri organizácii svadiieb. Študovala hoteliérstvo a preto skúsenosti z cateringu boli pre ňu veľkým prínosom. Je dobré to skúsiť.

Toto už bola posledná otázka, po ukončení diskusie sme sa pani Nevedálovej za všetko poďakovali a popriali jej veľa úspechov pri reprezentovaní SR v EÚ.

NÁVŠTEVA POBYTOVÉHO TÁBORA V OPATOVskej NOVEJ VSI

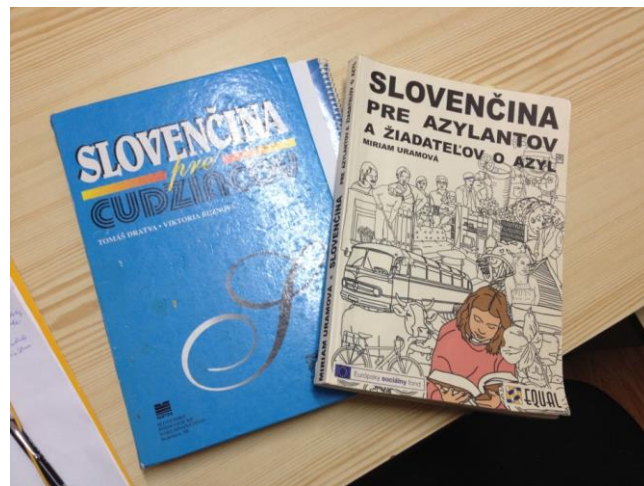
Dňa 13. 11. 2015 sa nám podarilo uskutočniť návštevu pobytového tábora pre utečencov v Opatovskej Novej Vsi, ktorý je v správe migračného úradu Ministerstva vnútra SR, a stretnúť sa tak s niektorými utečencami ktorí sú v azylovom procese.

Vzhľadom na to, že žiadatelia o azyl sú pod prísnou ochranou, vstup do tohto zariadenia nám musel povoliť migračný úrad Ministerstva vnútra SR a návštevy sa mohol zúčastniť len menší počet ľudí. Návštevu teda uskutočnili žiačky druhých ročníkov Cyntia Vilhanová, Veronika Véghová a Veronika Adamove s doprovodom dvoch učiteľov Mgr. Kvetoslavy Krivákovej a Ing. Jozefa Šuleka.

Na začiatku našej návštevy sme sa stretli s manažérkou pobytového tábora Ing. Priskou Cseriovou, ktorá nám porozprávala zaujímavé informácie o tom ako ich tábor funguje, o pravidlách ale aj povinnostiach pre utečencov, a tiež nám vysvetlila, že do pobytového tábora v Opatovskej Novej Vsi prijímajú takzvané „citlivé skupiny utečencov“, čo znamená napríklad ženy s deťmi, rodiny, osamelé ženy a podobne. Na Slovensku existuje aj ďalší pobytový tábor v Rohovci a tento tábor je určený pre jednotlivcov. Pani manažérka nám vysvetlila, že pobytové tábory slúžia pre žiadateľov o azyl, ktorí požiadali o azyl v našej krajine, sú teda v azylovom procese a môžu tam ostať kým nie je ukončená azylová procedúra. Žiadatelia o azyl majú dve formy ochrany: môžu buď dostať azyl alebo dostať sa pod doplnkovú ochranu, čo znamená, že azylový proces sa môže predĺžiť o dva roky, proces sa môže prehodnotiť a žiadateľ o azyl má nárok na pobyt aj prácu v SR. Môže odísť k mimovládnej organizácii, ktorá im pomáha nájsť prácu. Ak žiadatelia o azyl neprejdú cez azylovú procedúru, zoberie ich cudzinecká polícia späť do ich krajiny.

Dozvedeli sme sa, že na Slovensku máme aj záchytný tábor v Humennom, určený pre migrantov, ktorí chcú požiadať o azyl v inej krajine

a cez Slovensko len prechádzajú. V tomto tábore majú utečenci zabezpečenú stravu, ubytovanie, hygienické potreby a nevyhnutnú zdravotnú starostlivosť. Tiež musia byť vyšetrení, či nemajú nejakú infekčnú chorobu a sú v karanténe, teda nesmú opustiť záchytný tábor.

Pobytový tábor tiež zabezpečuje pre žiadateľov o azyl základné dôležité potreby ako stravu, ubytovanie, neodkladnú zdravotnú starostlivosť, ale aj návštevu školy pre deti. V pobytovom tábore majú žiadatelia o azyl voľný pohyb, môžu teda opustiť tábor na priepustku na niekoľko hodín alebo maximálne 7 dní. Je možné opustiť pobytový tábor aj na mesiac, ale musí to prejsť cez oddelenie rozhodovania, ktoré posúdi ich žiadosť – migranti sa musia preukázať, že je osoba ktorá sa o nich postará počas obdobia keď sú mimo tábora. Migranti sa musia hlásiť v tom čase na migračnom úrade.

Taktiež v tábore pracujú aj sociálni pracovníci pod mimovládnu organizáciu, ktorí zabezpečujú žiadateľom o azyl právnu, psychologickú, sociálnu pomoc, výuku slovenského jazyka, muzikoterapiu, voľnočasové aktivity. Pani riaditeľka nám vysvetlila, že je dôležité aby migranti boli „zamestnaní“ rôznymi aktivitami, lebo inak by mohli upadnúť do depresie, alebo vykonať niečo zlé. Sociálni pracovníci sú k dispozícii žiadateľom o azyl od 8.00 do 22.00. Ich práca je veľmi namáhavá, no aj veľmi hodnotná. V súčasnosti pracujú sociálni pracovníci pod projektom Solidarita, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre utečencov.

Pobytový tábor má „Táborový poriadok“ pre žiadateľov o azyl, v ktorom sú vymedzené ich práva ale aj povinnosti a musia ich dodržiavať.

V sprievode sociálneho pracovníka tábora sme mali možnosť pozrieť si areál a vybavenie pobytového tábora, kde utečenci žijú a trávajú čas. Nachádza sa tam 14 izieb a maximálna kapacita tábora je okolo 140 miest. Utečenci majú vlastné izby, spoločné sociálne zariadenia, kuchynku, spoločenskú a športovú miestnosť, internetovú miestnosť, učebňu, škôlku, detské, volejbalové a malé futbalové ihrisko. Pre moslimských utečencov je zriadená špeciálna miestnosť pre motlitby. Deti navštevujú školu v neďalekej dedine spolu so slovenskými deťmi. Pani riaditeľka nám povedala, že deti sa rýchlo učia slovenský jazyk medzi slovenskými spolužiakmi a tiež majú učiteľku slovenského jazyka, ktorá im pomáha.

So žiadateľmi o azyl sa pracovníci dorozumievajú buď po anglicky alebo po rusky.

Najzaujímavejšou skúsenosťou bolo samotné stretnutie sa s niektorými žiadateľmi o azyl. Momentálne sa v tábore nachádza 7 utečencov z Ukrajiny, dvaja z Iránu, jedna žena z Kamerunu a jedna z Kuby. My sme sa osobne stretli s dvomi deťmi a s jednou pani z Ukrajiny, ktorí nám porozprávali o svojom ťažkom živote, ale aj o tom ako sa cítia v tábore, o ich aktivitách v tábore a o ich živote teraz. Boli veľmi milí a tešili sa na našu návštevu. Ako nám povedala p. manažérka tábora a tiež sociálni pracovníci, migranti sú vďační za návštevu a radujú sa kontaktu s ľuďmi, keďže sú ďaleko od rodiny, či kamarátov.

Sme vďační za to, že sme mohli navštíviť tento pobytový tábor, dozvedieť sa viac o neľahkom živote utečencov a zažiť tak podnetné a výnimočné skúsenosti. Ďakujeme pracovníkom za čas ktorý nám venovali.

Naša návšteva nás natoľko motivovala, že v blízkej budúcnosti plánujeme navštíviť tábor znovu a chceli by sme pripraviť kultúrny program alebo športový deň hlavne pre deti žiadateľov o azyl, ktorým chýba kontakt s rovesníkmi.

